

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de fractie van PvdA
mevrouw M. Fokke
mevrouw L.A.H. van Ham
mevrouw M. Slangen

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP	DATUM	BIJLAGEN
Schriftelijke vragen inzake DSM naar aanleiding van De Limburger van 30 oktober jl	9 november 2021 Verz. 9 november 2021	--
BEHANDELD DOOR	TELEFOONNUMMER	ONZE REFERENTIE
FWG (Fred) Sijben	043 350 4051	2021.31356
E-MAILADRES	FAXNUMMER	UW REFERENTIE
Fred.Sijben@maastricht.nl	043 - 350 4141	---

Geachte mevrouw Fokke, mevrouw van Ham en mevrouw Slangen,

Onderstaand treft u de beantwoording aan van de schriftelijke vragen die uw fractie gesteld heeft op 3 november 2021.

Vraag 1:

Is om een discussie over staatssteun te voorkomen er voor gekozen om geld uit bestaande subsidieregelingen aan te bieden? Waarom wel? Waarom niet?

Antwoord 1:

De Europese Unie kent een staatssteunverbod, dat is neergelegd in artikel 107, lid 1, Verdrag betreffende de Werking van de EU. Op het staatssteunverbod zijn voor specifieke categorieën van activiteiten, vrijstellingen opgenomen. Ook subsidies kunnen onder het verbod vallen. Toekenning van subsidies dienen daarom getoetst te worden of deze voldoen aan de Europese regels daaromtrent. Zoals op blz. 13 van het raadsvoorstel (60-2021) inzake het kantoorinitiatief Eurocooplocatie uitvoerig staat beschreven heeft die toetsing plaatsgevonden. Het is de gemeente immers niet toegestaan een subsidie te verstrekken die in strijd is met de staatssteunregels.

Vraag 2:

Het subsidiegeld kwam uit een potje voor "nieuwe banen in Zuid Limburg". Hoe valt dat te rijmen met het feit dat de verhuizing van Heerlen naar Maastricht geen nieuwe banen in de regio oplevert?

Antwoord 2:

De Richtlijn Wervingsfonds Acquisitie (collegebesluit 26 januari 2010) bepaalt (artikel 1) dat het College een financiële bijdrage kan verlenen aan een bedrijf dat overweegt zich in Maastricht nieuw te vestigen. Het college kan een bijdrage (artikel 2) leveren indien het investeringsproject naar zijn oordeel voldoet aan een of meer van de volgende aspecten:

- De aard van het bedrijf behoort tot de economische speerpunten en de te plegen investering is economisch structuurversterkend;*
- Het bedrijf behoort tot die sectoren welke een hoge toegevoegde waarde kennen en waarin Maastricht niet uniek is ten opzichte van haar concurrenten;*
- De vestiging leidt tot nieuwe en duurzame werkgelegenheid;*
- De investering betekent afgeleide werkgelegenheid in de indirecte sfeer en leidt mogelijk tot nieuwe investeringen door derden;*
- De investering leidt tot een verbetering van het imago.*

DATUM
9 november 2021

Deze richtlijnen geven aan wanneer steun mogelijk is. In die zin zijn ze niet limitatief. De subsidie die de gemeente Maastricht bereid was te verstrekken kwam derhalve niet uit een potje voor “nieuwe banen in Zuid Limburg” maar voldeed aan de Richtlijn Wervingsfonds Acquisitie.

Vraag 3:

De subsidieregeling uit 2010 is in het leven geroepen bij een biedingsstrijd. Er lag echter geen concreet plan voor Amsterdam noch voor Basel. Hoe kan er dan sprake zijn van biedingsstrijd?

Antwoord 3:

De Richtlijn Wervingsfonds Acquisitie is in 2010 in het leven geroepen om de economische structuur van de gemeente Maastricht te versterken en niet specifiek voor de acquisitie van het hoofdkantoor van DSM in het leven geroepen.

DSM heeft vanaf de eerste verdiepende gesprekken met de gemeente Maastricht aangegeven dat men een voorkeur had om zich in Maastricht te vestigen, maar dat ook naar Amsterdam en Basel werd gekeken in de uiteindelijke afweging. Hierbij werd in relatie tot de businesscase (kosten versus rendementseis) door DSM aangegeven dat de huurprijs voor de locatie in Maastricht duur uitviel in verhouding tot de huur in Amsterdam.

Vraag 4:

Waarom heeft u de gemeenteraad van Maastricht niet gemeld dat voor een verhuizing binnen Zuid-Limburg feitelijk ook nog toestemming op Zuid-Limburgse schaal nodig was?

Antwoord 4:

In de raadsnota is hierover het volgende opgenomen: “Omdat de kantoorfunctie niet rechtstreek op de locatie van de bioscoop is toegestaan, dient het bestemmingsplan gewijzigd te worden. Omdat ten aanzien van het toevoegen van kantoor meters op Zuid-Limburgse schaal afspraken zijn gemaakt, is een bestemmingsplanwijziging niet zondermeer mogelijk.” Tijdens de behandeling van het raadsvoorstel is hier ook een expliciete vraag over gesteld door de VVD: “[...] vraagt naar de regionale afspraken en het Provinciale Omgevingsplan (POL). Zullen andere gemeenten, zoals Eijsden-Margraten, Sittard-Geleen en Heerlen de gemeente Maastricht hieraan proberen te houden? Is dat een risico?” In de beantwoording is hierop het volgende aangegeven: “[...] legt uit dat in het POL is overeengekomen dat alle kantoorinitiatieven groter dan 2.500 vierkante meter altijd besproken en afgestemd worden in de regio. In de kantoorconcentratiegebieden mag men uitbreiden zonder sloop op een andere plek, mits afstemming en een goede onderbouwing. In Maastricht zijn dat de zones in Randwyck en de binnenstad. In de balansgebieden, zoals de strook rondom de Groene Loper mag men niets netto toevoegen. In alle overige gebieden, dus het restgebied mag niets worden toegevoegd. In dit scenario wordt gefocust op de uitzonderingsregels en dat betekent dat dit met de regio afgestemd moet worden. Dat gebeurt op 16 juli. Van tevoren zullen de portefeuillehouders echter al geïnformeerd worden.

Vraag 5:

Begrijpt u dat het beeld in De Limburger een beeld oproept van een gemeente die wel heel gemakkelijk “u vraagt, wij draaien” hanteert, terwijl kennelijk de provincie veel kritischer was? Hoe verklaart u uw houding? Had u niet veel kritischer moeten zijn? Heeft u wel echt doorgevraagd en waaruit blijkt dat dan?

Antwoord 5:

Wij onderschrijven dat beeld niet. Zeker in de fase waarin het gesprek ging over de businesscase en een mogelijke bijdrage van gemeente en provincie zijn de gesprekken met DSM gezamenlijk door de gemeente en de provincie gevoerd. Daarnaast werden de vragen van de provincie en gemeente

DATUM
9 november 2021

gezamenlijk afgestemd en werden alle schriftelijke vragen en antwoorden via de gemeente aan het initiatief gesteld en beantwoord.

Vraag 6:

In de krant wordt geciteerd dat een businesscase niet relevant was voor de subsidie terwijl uit het raadsvoorstel toch duidelijk blijkt dat het eventuele vertrek naar Amsterdam of Basel en de impact die dat zou hebben, toch de redenen zijn geweest om welwillend met DSM om de tafel te gaan zitten. Het raadsvoorstel ademt uit dat de raad over de streep getrokken moest worden met allerlei argumenten en dat vooral een vertrek uit Limburg als een zwaard van Damocles boven de markt hing. Kunt u zich voorstellen dat wij met de kennis van nu geen lekker gevoel hebben bij de raadsvergadering?

Antwoord 6:

Zoals bij vraag 3 al is aangegeven, heeft DSM vanaf de eerste verdiepende gesprekken met de gemeente Maastricht aangegeven dat men een voorkeur had om zich in Maastricht te vestigen, maar dat ook naar Amsterdam en Basel werd gekeken in de uiteindelijke afweging. Toen bij de nadere uitwerking van het ontwerp, en de doorrekening van de kosten bleek dat de huurprijs voor de locatie in Maastricht erg hoog begon te worden in verhouding tot een huur in Amsterdam werd een huurniveau onder de prijs in Amsterdam als uitgangspunt uitgesproken. Een ambtelijke verkenning op de businesscase op basis van normen en bekende cijfers, had al in een eerder stadium plaatsgevonden en de globale analyse hiervan is ook opgenomen in het raadsvoorstel. De validatie hiervan -op basis van door DSM en EDGE/3W aan te leveren gegevens- was als voorwaarde aan DSM aangegeven, voordat een voorstel aan de gemeenteraad voor medewerking kon worden voorgelegd. Anders gezegd: zonder een positief signaal van DSM met betrekking tot de bijgestelde propositie, had het college geen voorstel aan de raad hoeven voorleggen.

Vraag 7:

Klopt het dat de gemeente zonder business case of enig andere financiële onderbouwing van DSM op zoek is gegaan naar manieren om samen met de provincie het zogenaamde tekort te dichten door middel van subsidies? Klopt het dan ook dat we helemaal niet weten of er wel een tekort van € 10 miljoen was? Waarom wel? Waarom niet?

Antwoord 7:

Nee, dit klopt niet. Een ambtelijke verkenning op de businesscase op basis van normen en bekende cijfers, had al in een eerder stadium plaatsgevonden en de globale analyse hiervan is ook opgenomen in het raadsvoorstel. De validatie hiervan -op basis van door DSM en EDGE/3W aan te leveren gegevens- was als voorwaarde aan DSM aangegeven, voordat een voorstel aan de gemeenteraad voor medewerking kon worden voorgelegd. Die uitgewerkte businesscase met de onderbouwing van de huur en de vergelijking met Amsterdam is ook van de initiatiefnemer ontvangen.

Wel is voordat de uiteindelijke cijfers van de initiatiefnemers waren ontvangen, al verkend welke mogelijkheden er voor de gemeente waren om een bijdrage te leveren. Voor de bepaling van de hoogte van die bijdrage op grond van de Richtlijn Wervingsfonds Acquisitie is de businesscase niet relevant. De bijdrage wordt daar immers gebaseerd op een vaste norm van € 2.000 per medewerker.

Vraag 8:

Is het correct dat op dat moment (29 juni) nog steeds geen sprake was van een concrete vraag van DSM voor die financiële bijdrage?

DATUM
9 november 2021

Antwoord 8:

Reeds aanvang mei geeft DSM aan dat bij de uitwerking van de locatie in Maastricht, de kosten behoorlijk tegen vallen en de businesscase onder druk staat. In het bestuurlijk overleg van 25 mei wordt de problematiek van de businesscase wederom besproken en wordt door DSM de vraag gesteld of de gemeente en de provincie daar iets in kunnen betekenen. Hierop is eerst verkend of er alternatieve locaties mogelijk waren. Pas daarna is de verkenning gestart voor een eventuele bijdrage in de vorm van een subsidie.

Vraag 9:

De gemeentesecretaris vertelt kennelijk aan de algemeen directeur van de provincie dat DSM vanwege een “knellende” businesscase heeft verzocht bij te dragen aan het tekort. Dit wordt kennelijk door DSM categorisch ontkend (aldus De Limburger). Kan het college stukken overleggen die de zienswijze van de gemeentesecretaris nader onderbouwen? Oftewel is dit verzoek inderdaad door DSM gedaan? Zo ja, door wie? Zo nee, waarom is dit wel als zodanig aan de provincie gemeld?

Antwoord 9:

Zoals ook bij vraag 8 is aangegeven, is al vanaf aanvang mei door DSM aangegeven dat de businesscase onder druk stond en het huurniveau erg hoog uitviel. In het bestuurlijk overleg van 25 mei is dit wederom door DSM op tafel gelegd en is gevraagd hoe de gemeente en de provincie konden bijdragen in het verbeteren van die businesscase.

Vraag 10:

Op basis van welke vraag of welk verzoek van DSM heeft het college de gemeenteraad op 7 juli uitdrukkelijk en herhaaldelijk gemeld dat zónder subsidie DSM niet zou kiezen voor een kantoor in Maastricht?

Antwoord 10:

In de raadsnota (60-2021) staat aangegeven: “De Maastrichtse propositie wordt beter door een bijdrage van de gemeente Maastricht. In financiële termen is dit maar een beperkt deel van de businesscase. [...] De voorgestelde bijdrage welke is afgeleid van de werkgelegenheid, is gebruikelijk en past zowel in hetgeen in de regio hierover is afgesproken als in de regeling welke hiertoe in 2010 is opgesteld. Het bieden van een bijdrage is geen garantie dat een besluit positief uitvalt voor vestiging in Maastricht. Ook is niet met zekerheid te stellen dat het niet bieden van een bijdrage leidt tot een keuze zich elders te vestigen. Wel staat vast dat het bieden van een bijdrage niet ongebruikelijk is in de concurrentie tussen regio’s om (grote) ondernemingen te bewegen zich in hun regio te vestigen.”

Vraag 11:

Hoe verklaart u de statements van DSM later die maand dat volgens hen de subsidies helemaal geen rol hebben gespeeld in de keuze?

Antwoord 11:

We zijn verrast als de subsidies helemaal geen rol zouden hebben gespeeld, omdat we juist in de weken voor de besluitvorming intensief met elkaar de kwetsbaarheid van de businesscase hebben besproken en hoe die beter gemaakt zou kunnen worden. Hoe uiteindelijk de afweging binnen de board van DSM is gemaakt, kunnen we verder niet beoordelen. We zijn echter blij met de keuze van DSM om met haar hoofdkantoor in de regio te blijven.

DATUM
9 november 2021

Vraag 12:

Hoe staat het met de € 300.000,- verlaging van de verkoopprijs? Deze was immers ook onderdeel van het proces om te kiezen voor Maastricht. Ziet men ook af van dit bedrag of staat dit bedrag nog steeds overeind?

Antwoord 12:

De in de onderhandelingen toegepaste verlaging van de vraagprijs, is op grond van de vaststelling in de gemeenteraad als bindend aanbod aan de ontwikkelcombinatie EDGE/3W aangeboden. Die prijs is marktconform en in lijn met de taxatie. Die prijs kan als bindende bieding niet gewijzigd worden.

Vraag 13:

Hoe kijkt u met de kennis van nu naar dit hele proces?

Antwoord 13:

In de wetenschap dat DSM besloten had om haar historische zetel in Heerlen te verlaten, zijn we blij dat DSM voor Maastricht heeft gekozen als nieuwe vestigingsplaats voor haar hoofdkantoor en daarmee behouden is voor de regio.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris a.i.,

W.G.H.M. Rutten

De Burgemeester,

J.M. Penn-te Strake

Schriftelijke vragen